

Politisk gennemgang af aftaleresultatet 2018-2021.

Udsættelsernes aftale

Det aftaleresultat, som du og dine kolleger i de kommende dage har mulighed for at stemme for eller imod, består af to dele. Det overordnede statslige forlig (også kaldet CFU-forliget), og så organisationsaftalen, som er den del af aftalen, som udelukkende omfatter de frie skoler.

Jeg vil ikke i det følgende gennemgå alle dele af aftaleteksten, da dette er gjort helt nøgternt andetsteds, men jeg vil kommentere på de vigtigste dele.

Hovedbestyrelsen er enig om at anbefale et ja til aftalen. Uanset om du er enig i den anbefaling eller, at du har tænkt dig at stemme "Nej" eller "Blankt", så er det meget vigtigt, at du stemmer. En høj stemmeprocent legitimerer vores resultat. Og det er altså dine og dine kollegers arbejdsforhold i de kommende tre år, vi stemmer om, og det er for vigtigt at overlade afgørelsen til andre lærere i andre organisationer.

CFU-aftalen

Efter et udsædvanligt langt og udmarvende forløb lykkedes det at lande en aftale om de tre store knaster, som prægede forhandlingerne. Løn, betalt spisepause og lærernes arbejdstid er emner, som har fyldt meget i diverse medier i det sidste halve år.

Hvad angår lønnen, så lykkedes det at lande en samlet ramme på 8,1 %. Af disse er der afsat 1,5 % til lokal lønforhandling. Det betyder, at hvis det lykkes jer lokalt at forhandle jer til 1,5 % ekstra i decentral løn i de kommende tre år, så får I faktisk de 8,1 %, som aftalen foreskriver. Men husk disse midler er ikke garanterede. I skal aktivt gøre noget på skolerne for, at de kommer til udbetaling. Og det gør ingenting, hvis I lykkes med at få mere end 1,5 % – de fleste har et vist efterhæng på lønnen i forhold til folkeskolens lærere.

Af de 8,1 % er 0,3 % anvendt til puljer. Det er penge som er omsat til goder, som vi har betalt for. Det er fx forbedring af Gruppelivsordningen, fri med løn i forbindelse med ambulante behandling af ens børn, fri til samtale i a-kassen ved afskedigelse i forbindelse med overtalighed og meget mere.

Herudover er der i forliget afsat 0,23 % til organisationsforhandlinger – det skriver jeg mere om lidt senere.

Reguleringsordningen, som regulerer lønnen mellem det offentlige og private arbejdsmarked er genoprettet som før 2015, og privatlønsværnet, som har forhindret de offentligt ansatte i at følge med lønudviklingen i det private, er væk.

Aftalen er på lønområdet efter min bedste overbevisning ganske god.

I forhold til den betalte spisepause, så er den nu skrevet ind som en rettighed, som vi alle har. For de fleste lærere får det ikke den store betydning. Langt de fleste af os har i forvejen betalt spisepause. Men alligevel er det godt. For aftalen sikrer, at skolens ledelse ikke forlænger din arbejdsdag ved at indlægge en spisepause, hvor du ikke behøver at stå til rådighed. Og det betyder, at ingen længere kan tage spisepausen fra os, uden først at bringe den op ved de centrale overenskomstforhandlinger – og det er meget værd, når vi ved, at der næppe kommer flere penge at lave skole for i de kommende år.

Og så er der lærernes arbejdstid. Det ville have været dejligt, hvis kunne præsentere en ny aftale, som resultat af forhandlingerne her i 2018. Men det lykkedes ikke. Sammenholdet i fagbevægelsen holdt ganske enkelt ikke til mere, end det vi fik.

I de sidste fem år har vi efterlyst, at arbejdsgiverne strakte en hånd frem mod lærerne, men den er aldrig kommet. På det kommunale område er man imidlertid nået så langt, at man er blevet enige om en undersøgelseskommission, og måske er det den fremstrakte hånd, som vi har ventet på.

Jeg forstår godt de lærere, som er skuffede over, at vi ikke denne gang fik en aftale om arbejdstiden. Men selvom du er skuffet, så må du ikke være det så meget, at det holder os fra at tage den hånd, som rækkes frem til os – eller rettere til de kommunale lærere. Hovedbestyrelsen har i hvert fald valgt at stille sig på skuldrene af den kommission, som er blevet nedsat.

Det er aftalt, at aftaleforhandlingerne i 2021 om lærernes arbejdstid skal tage udgangspunkt i det kommissionsarbejde, som laves på det kommunale område. Jeg tror på, at det her kan være starten på en fælles ny måde at tænke lærerarbejdstid på. Og jeg tror på, at den eneste måde, hvorpå vi kan lave holdbare løsninger om arbejdstiden, er ved at genvinde tilliden til hinanden i systemet.

Derfor kan vi heller ikke lave en undersøgelseskommission på det statslige område. Vi har ganske enkelt ikke tillid til Moderniseringsstyrelsen, når det handler om arbejdstid.

Til sidst i aftalepapiret er der givet lidt løfter i forhold til et fremtidigt bedre samarbejde. Efter at Lov 409 skrev tillidsrepræsentanterne helt ud af arbejdstidstilrettelæggelsen, så bekræfter parterne i resultatpapiret, at man kan indgå lokale aftaler om arbejdstiden. Der er også enighed om, at tillidsrepræsentanten og skolens ledelse forud for skoleåret skal drøfte, hvordan skoleåret struktureres og opgaveoversigten udformes. Sidst men ikke mindst kan parterne indbringe uenigheder om arbejdstidsindretningen for henholdsvis Lærernes Centralorganisation og Moderniseringsstyrelsen. Disse vil så vejlede skoler og tillidsrepræsentanter i forhold til at få tingen til at glide. Så tillidsrepræsentanterne har fået en mere fremtrædende rolle – uden at vi er i mål på dette punkt.

Så arbejdstiden blev ikke, som vi gerne ville have haft det, men alligevel er der løfter og muligheder i det kommunale kommissionsarbejde – det vælger jeg at tro på!

Til sidst i CFU-aftalen står der, at det ikke længere er tillidsrepræsentanten, som skal indgå aftale om, at der på den enkelte arbejdsplads kan oprettes plustidsordninger. Ordningen går ud på, at den enkelte medarbejder kan aftale med skolens ledelse at arbejde mere end 100 % i en periode. Tidligere skulle tillidsrepræsentanten indgå en aftale om, at der kunne laves sådanne aftaler med medarbejderne på skolen. Nu er det alene op til den enkelte. Jeg håber meget, at det ikke fører til, at der drives rovdrift på ordningen, og i hvert fald er det vigtigt at slå fast, at det er helt op til den enkelte, om sådan en ordning kan indgås – man må altså gerne sige nej tak.

Organisationsaftalen

Forløbet omkring organisationsaftalen har været frustrerende og irriterende. I stedet for de fire uger, som der normalt er til at forhandle færdig, så har der denne gang været to uger. Det har betydet, at der kun har været et reelt forhandlingsmøde.

Da vi har nogle af vores allervæsentligste krav liggende ved netop organisationsforhandlingerne, så har det været helt utilfredsstillende, at der ikke har været tid til at forhandle dem ordentlig. De krav, som vi gerne ville have tid til var bl.a.: et femte løntrin, børnehaveklasseledernes løn, forenkling af lønsystemet og ikke mindst bedre værktøjer til at få decentral løn til at fungere. I stedet for at gå på kompromis i et forhastet forhandlingsforløb, så er vi blevet enige om at udskyde disse forhandlinger til efter den 1. september 2018. Herudover har vi lavet et tillæg på 900 kr. årligt til alle – en udmøntning af de 0,23 %, som der er til organisationsforhandlinger.

Det decentrale lønsystem fungerer så dårligt på det frie skoleområde, at vi i hovedbestyrelsen har været enige om, at vi har alt at vinde og intet at tabe ved at udskyde forhandlingerne om løn. Vi har ganske enkelt brug for at finde gode løsninger, som løser problematikken med at alt for mange især mindre skoler på friskole- og efterskoleområdet ikke udmønter nær nok i decentral løn.

Så ud fra de givne forudsætninger er jeg ganske godt tilfreds med, at vi kan komme til at forhandle om løn i perioden.

Alt i alt er meget lykkedes ved disse forhandlinger. Vi gik til forhandlingerne med et hovedkrav om at få bedre værktøjer, så vi kan få den decentrale løn til at fungere bedre. Håbet om det kan lykkes lever endnu. Men der er også krav, som vi ikke nåede i mål med, og det er altid ærgerligt. Selvom arbejdstiden ville have været dejlig at lande, så er det for mig perspektivløst at stemme nej. Så kommer vi til at starte fuldstændig forfra i 2021. Med kommissionen er der en mulighed for at komme videre – og den mulighed synes jeg, at vi skal gribe. Derfor anbefaler jeg et ja til aftalen.

Aarhus, 23. maj 2018

Uffe Rostrup
Formand for Frie Skolers Lærerforening